

derledes, og som en Følge deraf kommer man vistnok ogsaa til at betale mere. Ja, jeg indrømmer naturligvis, at større Familier komme til at betale mere end de mindre, det vide vi jo nok, men forholdsvis tror jeg ikke, det holder Stik, og det ganske særlig, fordi Nutiden fører de større, de flottere Familier over til et andet Udsforbrug end Petroleum. Petroleum arbejder netop og vil i en længere Aarrække komme til at arbejde i Smaa-familierne, hvor den ikke kan erstattes af andre Belysningsmidler, medmindre der i alt Fald skulde dukke noget helt nyt op. Den Tid er langt borte, da Petroleum forsvinder. Derimod udryddes den jo mere og mere ved andre Belysningsmidler; at der bliver meget tilbage, det ved jeg nok, men det meget Uds, der forbruges, staves ikke særlig ved Petroleum's Hjælp; saa jeg tror ikke, Betænkningens Udtalelse der holder Stik. Derimod er Forholdet et andet med Hensyn til Smaabefolkningen og ganske særlig paa Landet. Smaabefolkningen i Byerne har i de senere Aar vistnok for en stor Del ombyttet Petroleum som Røgemiddel med den saakaldte Røgegas, det er man jo absolut afstaaren fra paa Landet, der spiller Petroleum jo den dobbelte Rolle baade som Belysnings- og som Varmemiddel og det i stadig stigende Omfang. Det vil derfor blive en urimelig Bæftning, hvis vi fastholde denne Stat. Med det samme jeg taler om disse finansielle Forbrugsstatter, skal jeg fremdrage et Sted i Flertallets Betænkning og søge at undersøge en Tankegang, som der kommer til Orde, og som jeg meget vil bede dette Ting om at lægge Mærke til og tage sig i Agt for. Den findes i Toldkommissionens Betænkning, Pag. XVII—XVIII. Der kommer der en Betragtning frem, som det efter min Mening har en betydelig Interesse at lægge Mærke til. Jeg maa sige, at jeg anser det for en Uforsigtighed at Toldkommissionens Flertal, at det overhovedet har ladet disse Sætninger glide ind i sin Betænkning, thi ellers har Højre gerne andetsteds villet bestræbe sig for at vise, at det ogsaa vil tage Hensyn til Smaafolk. Ved Petroleum's tolden, som jeg nylig omtalte, er det saaledes et Argument, som staar i Højres Betænkning: Smaafolk bruge saa lidt Petroleum; nej, lad os holde paa Petroleum's skatten for de store med de mange Lamper, som koste dem saa mange Penge! Smaafolk krybe sammen, Familien bunket sig sammen om en enkelt lille Lampe, som ikke tærer ret meget, saa de skulde have det for godt Køb; men lad os holde Tolden for de andre, som saa maa betale den. — Se, det er Argumentationen, det ere vi jo overhovedet vant

til at høre fra Højres Side, at de gerne ville hjælpe de smaa, og at de store kunne nok taale at faa Klemmen paa. Jeg kommer til det samme paa et andet Sted, naar jeg kommer til at tale om Værditolden. Der gør Højre en lignende Argumentation gældende; de ville ogsaa saa gerne være fri for Værditolden for at hjælpe de smaa og klippe de store. — Men saa er der dette Sted her i Betænkningen, hvor jeg synes, at Naturen ligesom gaar over Optugtelsen; der kommer der en Sætning, som jeg ikke kan nægte mig med den højtærede Formands Tilladelse at oplæse og knytte nogle Betragtninger til. Den lyder saaledes: „I et Samfund, hvor Valgretten til Folketinget — og delvis til Landstinget — ikke er knyttet til nogen Grad af Velstand eller Formuenhed, og hvor der er indrømmet den ringest stillede Arbejder den samme Indflydelse paa Folketingets Sammensætning og dermed paa Lovgivningsarbejdet og paa Dispositionerne over Statsindtægterne som den mest velhavende Borger, er det kun naturligt, at alle Vælgere ere Skatteyndende, og det kan end ikke erkendes for rigtigt at tilstaa visse Klasser af Vælgere fuld Frihed for at betale Skat, hvorved det maa erindres, at det kun er ved de indirekte Afgifter, at de hde Bidrag til Statskassen“. Jeg tror, ærede Medlemmer ville finde, at det er en interessant Sætning, der kaster et ganske interessant Uds over Højres Betragtning af disse Forhold. Jeg vil sige, at jeg betragter i Grunden denne Udtalelse som et Slags Angreb paa den almindelige Valgret, og som en Følge heraf ønsker jeg at drage den frem og paatale den. Det er jo en lang og ret knudret Sætning, men i kort Oversættelse er Meningen jo i Grunden den, at da vor Grundlov og vor Valglov ikke kende noget til Formuebetingelser eller Skattebetingelser for at give Valgret, synes man dog, at man saadan underhaanden skulde sørge for, at det i Grunden kun bliver dem, der svarede Skat, som fik Valgret. Det kan ikke være andet end, at en naturlig Oversættelse af denne Sætning vil komme til at lyde omtrent saaledes, det tror jeg, ingen kan bestride, men jeg tror da ogsaa, at dette Ting maa søge at reservere sig mod en saadan Udtalelse. Grundloven giver enhver Statsborger Valgret uden Hensyn til hans Formuestilling og Skatteforhold, blot han i og for sig er en ærlig Borger og opfylder de andre Betingelser med Hensyn til Alder o. s. v. Grundloven har ingen Census i formueretlig Henseende. Men her kommer, jeg kan vel næsten sige, Hestefoden i Grunden frem, idet man dog alligevel har den Tanke